

✓ Xây dựng, ban hành Bộ chỉ số ICT-index trong Ngành Tài nguyên và Môi trường

○ KS. TRẦN TRUNG HÙNG

Cục Công nghệ thông tin

Cục Công nghệ thông tin được Bộ TN&MT giao nhiệm vụ xây dựng và sớm ban hành bộ chỉ số đánh giá mức độ sẵn sàng cho ứng dụng, phát triển công nghệ trong Ngành TN&MT. Bộ chỉ số (ICT-index) là công cụ quan trọng trong công tác quản lý Nhà nước về công nghệ thông tin (CNTT).

ICT Index đưa mức độ xếp hạng và là bức tranh tổng thể, khái quát hoá từ vấn đề hạ tầng, nhân lực, ứng dụng đến chính sách cho CNTT để thấy được vị đứng của hoạt động ứng dụng, phát triển CNTT tại đơn vị, ngành, vùng lãnh thổ hay cả quốc gia. Qua đó, đánh giá, phân tích điểm yếu, điểm mạnh và hoạch định chính sách, kế hoạch đầu tư phù hợp đẩy mạnh ứng dụng, phát triển CNTT.

Hiện nay, Hội Tin học Việt Nam xây dựng bộ ICT-index đánh giá về mức độ sẵn sàng cho ứng dụng và phát triển CNTT chung. Trên cơ sở đó các bộ ngành, địa phương nghiên cứu xây dựng ICT-index có tính đặc thù, phù hợp để đánh giá mức độ sẵn sàng cho ứng dụng, phát triển CNTT.

Thời gian qua, Bộ TN&MT đã triển khai nhiều hoạt động đẩy mạnh hoạt động ứng dụng CNTT phục vụ công tác quản lý nhà nước; chỉ đạo điều hành và tác nghiệp trong các lĩnh vực TN&MT; phục vụ nhu cầu cộng đồng xã

hội; được đánh giá cao. Bộ TN&MT chỉ đạo và tổ chức thực hiện kịp thời, hiệu quả các văn bản của Đảng và Nhà nước như: Chiến lược ứng dụng và phát triển CNTT TN&MT đến năm 2015 và định hướng đến năm 2020 tại Quyết định số 179/2004/QĐ-TTg ngày 06/10/2004 của Thủ tướng Chính phủ; Chương trình quốc gia về ứng dụng CNTT trong hoạt

động cơ quan nhà nước giai đoạn 2011- 2015 tại Quyết định số 1605/QĐ-TTg ngày 27/08/2010 của Thủ tướng Chính phủ; Kế hoạch ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin TN&MT giai đoạn 2010-2015 tại Quyết định số 2402/QĐ-BTNMT ngày 21/12/2011 của Bộ trưởng Bộ TN&MT.

Tuy nhiên, hoạt động này còn hạn chế, đặc biệt là sự phát triển

không đồng đều và thống nhất giữa các đơn vị, địa phương trong ngành. Như vậy, Bộ TN&MT cần thiết phải nghiên cứu xây dựng bộ ICT-index đánh giá của Ngành TN&MT với phạm vi, đối tượng, chuyên môn, thông tin, dữ liệu phù hợp với đặc thù của Ngành.. Đồng thời, tiếp tục hoàn thiện hệ thống chủ trương, chính sách, kế hoạch phù hợp nhằm chỉ đạo thực hiện, xây dựng, thúc đẩy ứng dụng, phát triển CNTT đồng bộ các đơn vị, địa phương trong ngành. Qua đó, xác định được thước đo; đánh giá mức độ ứng dụng và phát triển CNTT của ngành TN&MT trong hệ thống Quốc gia.

Để thực hiện thành công, hiệu quả hoạt động này, cần bước đầu thực hiện các phương pháp tiếp cận như: Nghiên cứu các phương pháp, quy trình xây dựng bộ ICT-index, bảng xếp hạng CNTT từ bộ ICT-index đang được sử dụng phổ biến trên thế giới và Việt Nam; Nghiên cứu phương thức thu thập số liệu điều tra xây dựng bộ ICT-index: Xác định phương pháp thu thập số liệu phù hợp để xây dựng bộ chỉ số ICT-index phù hợp với ngành TN&MT; Xây dựng mẫu điều tra phù hợp; Nghiên cứu phương pháp xây dựng ICT-index thành phần: Phân bổ trọng số chính, phân bổ trọng số chi tiết... Xây dựng bộ chỉ số ICT-index trong ngành TN&MT. Triển khai thử nghiệm kết quả nghiên cứu Cục Công nghệ thông tin và các đơn vị trong Ngành TN&MT. Từ đó, đánh giá kết quả, rút ra các kết luận, kiến nghị để xuất.

Nội dung nghiên cứu ứng dụng và triển khai thực nghiệm gồm: Nghiên cứu các phương pháp, công cụ xây dựng bộ ICT-

index đang được sử dụng phổ biến trên thế giới. Nghiên cứu, tìm hiểu một số bộ chỉ số ICT-index đang được áp dụng tại Việt Nam. Phân tích đánh giá khả năng ứng dụng tại Bộ TN&MT; nghiên cứu xây dựng bộ chỉ tiêu đánh giá ICT-index phù hợp đặc thù ngành TN&MT; nghiên cứu xây dựng phương pháp, quy trình xây dựng chỉ số ICT-index phù hợp với thực tế hiện trạng ứng dụng CNTT của Ngành TN&MT; nghiên cứu phương thức thu thập số liệu điều tra xây dựng bộ ICT-index: Xác định phương pháp thu thập số liệu phù hợp để xây dựng bộ chỉ số ICT-index phù hợp với ngành TN&MT; xây dựng mẫu điều tra phù hợp; nghiên cứu phương pháp xây dựng ICT-index thành phần: Phân bổ trọng số chính, phân bổ trọng số chi tiết...

Về xây dựng bộ chỉ số ICT-index trong Ngành TN&MT gồm các nhóm: Các đơn vị thực hiện chức năng, nhiệm vụ quản lý Nhà nước; các đơn vị sự nghiệp (kinh tế, giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học); Sở TN&MT các tỉnh, thành phố trên cả nước. Nghiên cứu xây dựng phần mềm quản lý, xử lý dữ liệu điều tra và tính chỉ số ICT-index.

Về phương pháp nghiên cứu, kỹ thuật sử dụng là phương pháp nghiên cứu tổng hợp, đi từ khảo sát đánh giá hiện trạng, dựa trên kết quả đã nghiên cứu. Qua đó, phân tích thiết kế, xây dựng các hệ thống ứng dụng (kế thừa các kết quả nghiên cứu đã có) và tiến hành triển khai thử nghiệm.

Phương pháp kế thừa: Phát triển các kết quả đã nghiên cứu, các sản phẩm đã có (các phương pháp xây dựng bộ chỉ số ICT-index) của các bộ ngành khác đã nghiên cứu.

Phương pháp thống kê: Phân tích đánh giá các kết quả đã và đang nghiên cứu dựa trên cơ sở lý luận khoa học và tình hình thực tế.

Phương pháp chuyên gia: Tổ chức hội thảo, hội nghị xin ý kiến chuyên gia, các nhà khoa học, quản lý về các vấn đề, về kết quả nghiên cứu.

Phương pháp thực nghiệm: Từ kết quả nghiên cứu, xây dựng được hệ thống chỉ tiêu, xây dựng cơ sở dữ liệu về ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng phần mềm thu thập số liệu, xây dựng phần mềm tính toán chỉ số ICT-index để ứng dụng trong Ngành TN&MT.

Các sản phẩm có tính ứng dụng thực tiễn cao: (1) Bộ chỉ tiêu đánh giá ứng dụng CNTT Ngành TN&MT; đưa ra được bộ tiêu chí đánh giá ứng dụng CNTT phù hợp với đặc thù Ngành; (2) phương pháp, quy trình xây dựng bộ chỉ số ICT-index trong Ngành TN&MT; Đưa ra phương pháp xây dựng bộ chỉ số ICT-index trong ngành TN&MT có cơ sở khoa học và phù hợp với đặc thù; quy trình xây dựng bộ chỉ số ICT-index trong Ngành TN&MT cần rõ ràng, chính xác, mang tính thực tiễn, dễ dàng sử dụng; (3) phần mềm lưu trữ số liệu điều tra về ICT-index, tính toán chỉ số và công bố kết quả xếp hạng ICT-index; (4) dự thảo Thông tư quy định áp dụng về ICT-index trong Ngành TN&MT.

Bộ TN&MT được cơ quan có thẩm quyền đánh giá trong chỉ đạo, quan tâm ứng dụng, phát triển CNTT để phục vụ hiệu quả mục tiêu nhiệm vụ quản lý nhà nước; hướng đến việc khai thác, sử dụng hợp kỳ, hiệu quả các nguồn tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường bền vững.■